

КЛЕВАНСЬКА ТВЕРДИНЯ

Шановні передплатники та читачі газети "Слово і час".

Починаючи з цього числа газети, будемо знайомити вас не лише з життям та діяльністю громад, новоствореного Рівненського району в цілому, але і з його історією, пам'ятками культури та архітектури.

Розпочнемо з історії Клеванського замку, який входить до п'ятірки найвідоміших замків Рівненської області.

Містечко Клевань, розташоване у двадцяти п'яти кілометрах від Рівного. Сьогодні серед туристичної спільноти воно відоме, насамперед, завдяки розташованому поруч арковому «Тунелю кохання» - пам'ятці, створеній людьми і природою, аналогів якій немає у Європі. Однак Клевань може похвалитися не лише цією розкрученою туристичною фішкою. У самому містечку є кілька достойних архітектурних пам'яток, найвизначнішою з яких є Клеванський замок князів Чорторійських (в інших джерелах зустрічається "князів Чорторійських"). За твердженням істориків, це селище існувало вже у давньоруські часи, в XII столітті, і було відоме під назвою Коливань (перша згадка відноситься до 1113 року). А от у інших писемних джерелах, поселення Клевань, ніби то, вперше згадується лише через три століття, у 1458 році як власність князя Михайла Чорторійського - нащадка давнього роду Острозьких. А клеванська фортеця, що розташована на узвишші біля річки Стубли, датується 1475 роком. Хоча укріплене замчище на цьому місці, цілком можливо, стояло ще за часів Київської Русі - високі пагорби на правому березі Стубли були для цього дуже зручним

місцем. Та й місцевість, де був зведений замок, здавна носила назву Городище, що вказує на розташування тут якихось значних споруд. У 1495 році син князя Михайла, луцький староста Федір Чорторійський, добував замок, оточивши його міцними кам'яними стінами і глибоким ровом. По кутах замку було зведено дві п'ятикутні муровані вежі. Одна з них захищала в'їзну браму, інша контролювала підступи до замку з боку річки. Товщина їх цегляних стін в деяких місцях досягала 3,8 метра. Обидві башти відносно непогано збереглися, а ось третя вежа, що була дерев'яною, до наших днів не дійшла. Роботи над добудовою і укріпленням замку тривали довго і закінчилися лише у 1561 році, уже за молодшого сина Федора Чорторійського, Івана, що успадкував від батька Клевань. Цікаво, що розбудова замку привела до суперечки Чорторійських з іншими могутнім князівським родом - Радзивіллами. Князь Микола Радзивілл Чорний навіть подав судовий позов, заявляючи, що Чорторійські зайняли його землі. Суперечки тривали до 1555 року, коли сторони пішли на взаємні поступки і підписали мирову угоду. Яким був тогочасний замок, ми дізнаємося з опису 1609 року. Головну оборонну функцію виконував західний кам'яний бастион з влаштованим всередині уступом. Східна башта була трохи меншою за висотою і використовувалася як арсенал: у ній зберігалися порох та рушниці. У бійницях замку було встановлено біля 30-ти гармат.

Для підведення води у рови, що оточували замок, на річці був збудований водяний млин та гребля. Через один із ровів був перекинутий чотириарковий міст на міцних опорах, який початково був підйомним. Міст був прикрашений фресками, залишки яких було видно ще на початку XX століття

(Продовження на 2-й стор.)

Шановні читачі! Ви можете придбати газету "Слово і час" у будь-якому поштовому від

